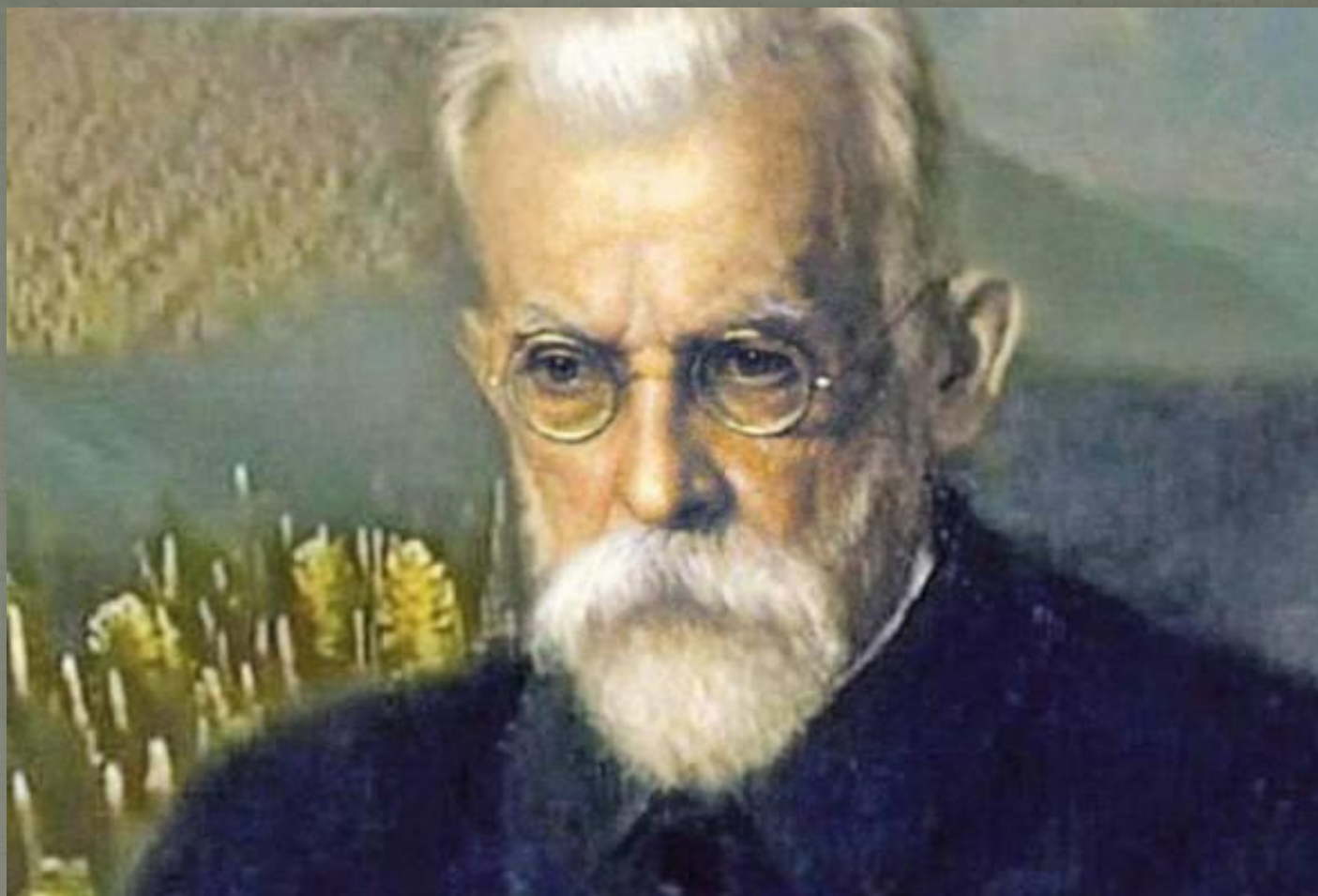

Вернадський Володимир Іванович

1863 – 1945

(Прижиттєві видання з фондів НБУВ)

Володимир Вернадський народився в Санкт-Петербурзі 28 лютого (12 березня за новим стилем) 1863 року. Його батько Іван Васильович, нащадок українських козаків, був професором економіки в Києві перш ніж переїхати до Санкт-Петербурга, а його мати Ганна Петрівна - дочка українського дворянина

Іван Васильович
Вернадський

Ганна Петрівна Вернадська

В.І. Вернадський з сестрами
Катериною та Ольгою (1867 р.)

У 1868 р. у зв'язку з хворобою батька сім'я переїхала до Харкова.

У 1873 р. Володя вступив до Харківської класичної гімназії.

У 1876 році після повернення родини Вернадських в Санкт-Петербург вступив до Першої Санкт-Петербурзької гімназії.

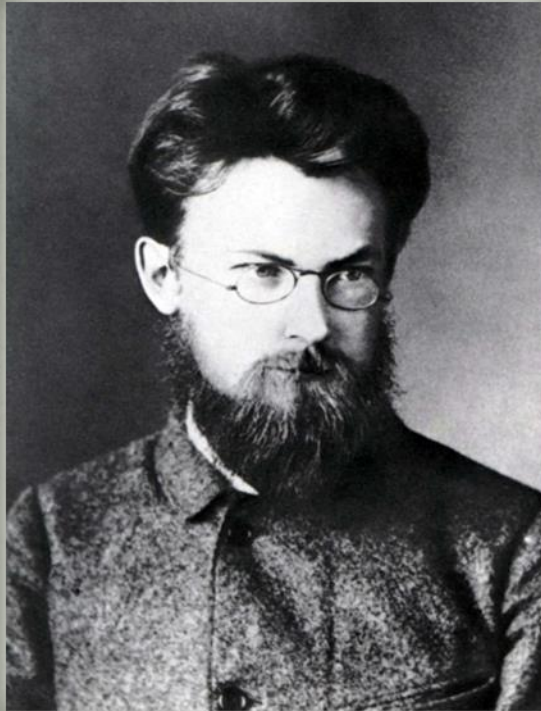

Вернадський з сестрами 1881 р.

В. І. Вернадський з родиною 1880 р.

У 1885 році закінчив фізико-математичний факультет Петербурзького університету. У 1890 році - приват-доцент кафедри мінералогії Московського університету. 1897 року захистив докторську дисертацію в Петербурзькому університеті. У 1898-1911 роках професор Московського університету.

В. І. Вернадський 1888 р.

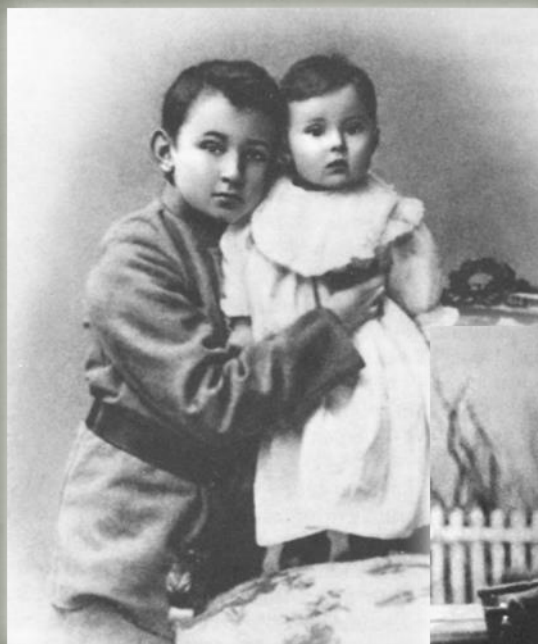

В. І. Вернадський 1890 р.

У 1886 році Вернадський одружився на Наталії Єгорівні Старицькій (1862-1943), з якою прожив понад 56 років. У сім'ї було двоє дітей: син Георгій (1887-1973), відомий дослідник російської історії, дочка Ніна Вернадська-Толль (1898-1985), лікар-психіатр; обидва померли в еміграції у США.

Наталя Єгорівна з сином 1889 р.

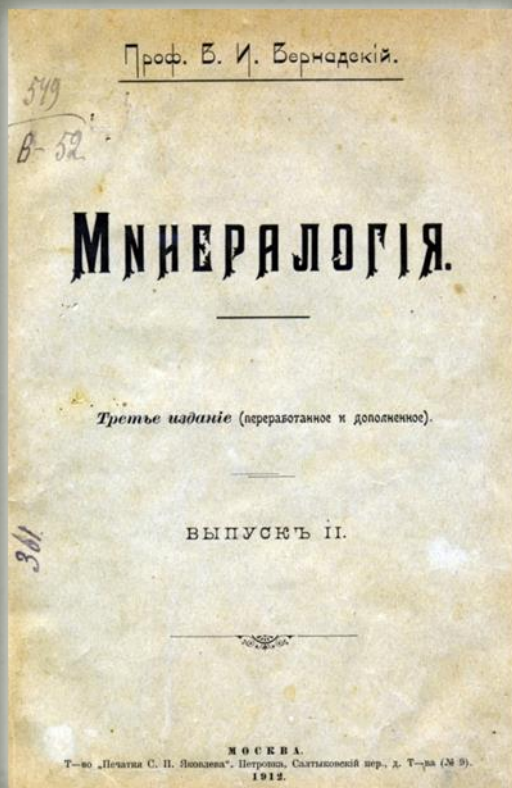

Діти Вернадського Георгій та Ніна 1899 р.

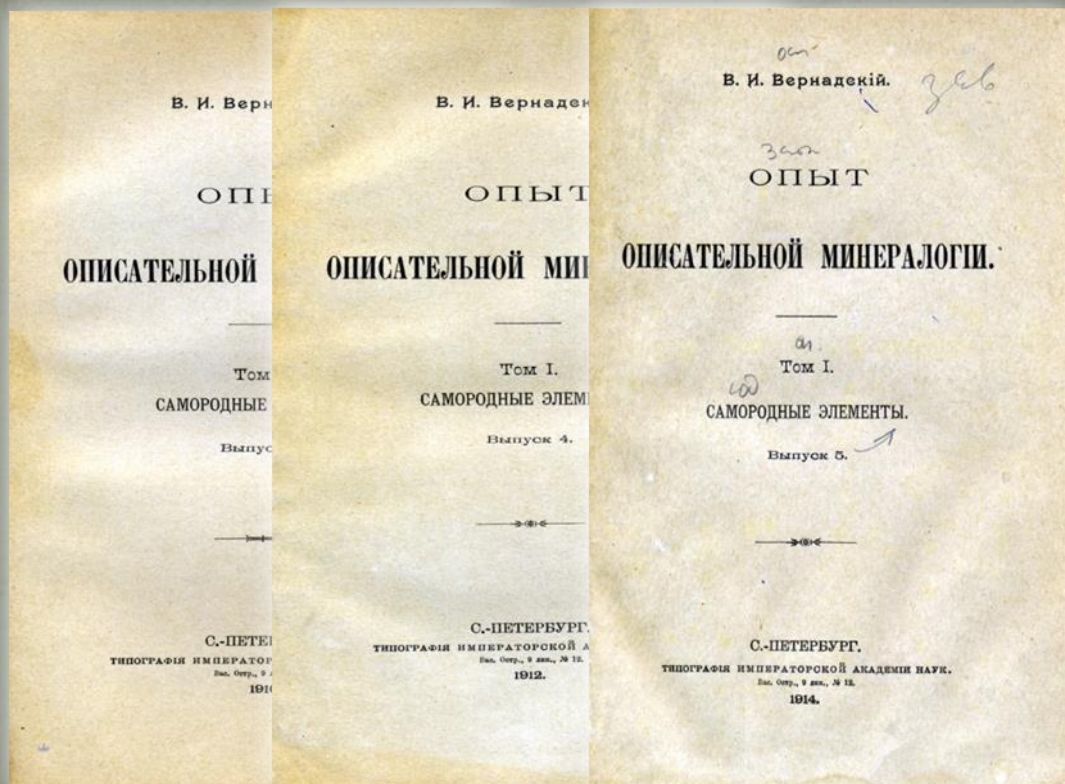

Вернадський з дочкою 10 - ті роки XX ст.

З 1890 по 1911 рік Вернадський викладав у Московському університеті, де склалися його наукові інтереси. До нього мінералогія вважалася нудною описовою наукою. Вернадський створив нову мінералогію з генетичними основами, вніс до неї дух динамізму.

BO83684/2

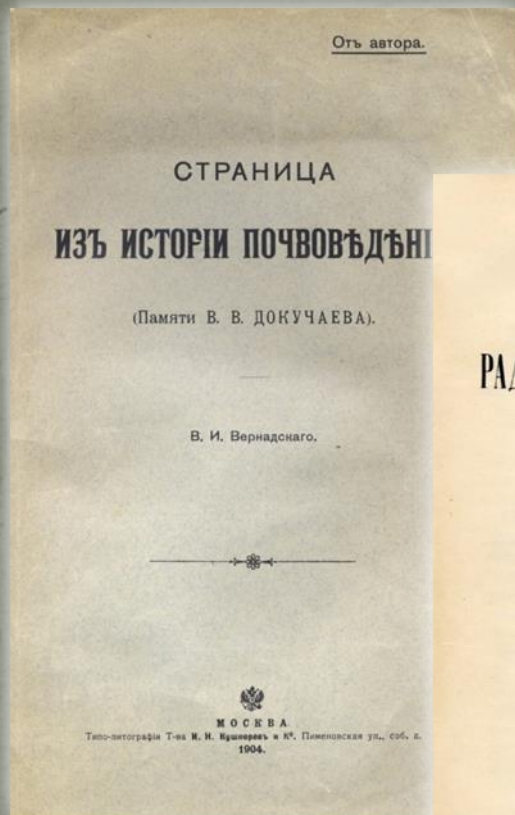

B504/1.3

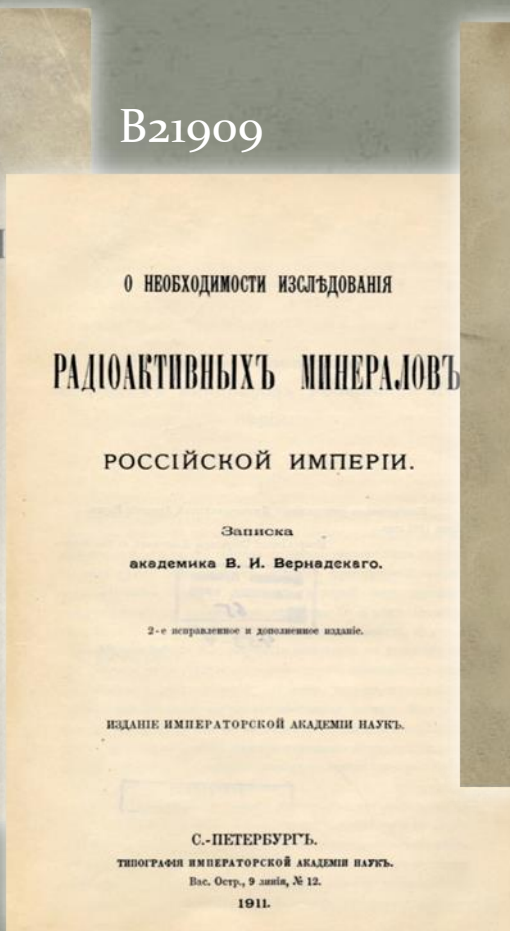
B504/1.4

B504/1.4

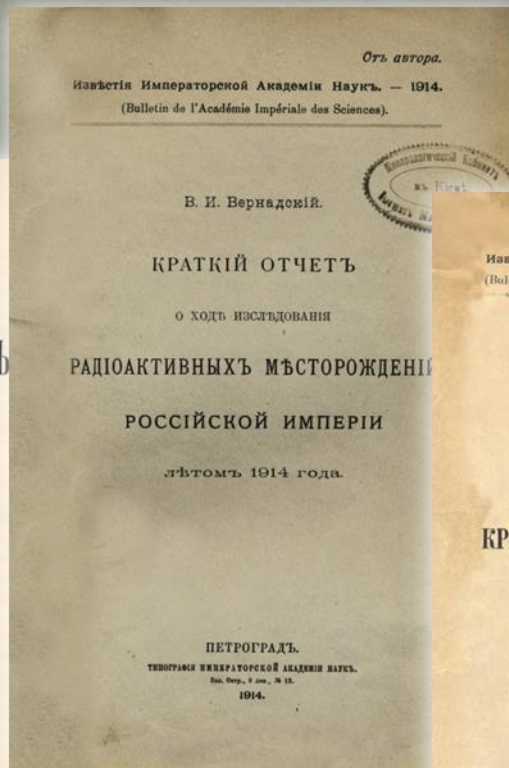
Різномпланова творча спадщина Вернадського привертає увагу багатьох вчених світу. Важливе місце в його діяльності займали, зокрема, мінералогія і кристалографія. Серед основних завдань мінералогії Вернадський ставить питання генезису мінералів: Вернадський розглянув історію виникнення в земній корі важливих мінералів, визначив хімічний склад і фізико-хімічні умови утворення багатьох мінеральних видів. Все життя працював Вернадський над проблемами радіогеології. Вернадський — також творець нового наукового напрямку, який пізніше переріс у самостійну науку — біохімію.

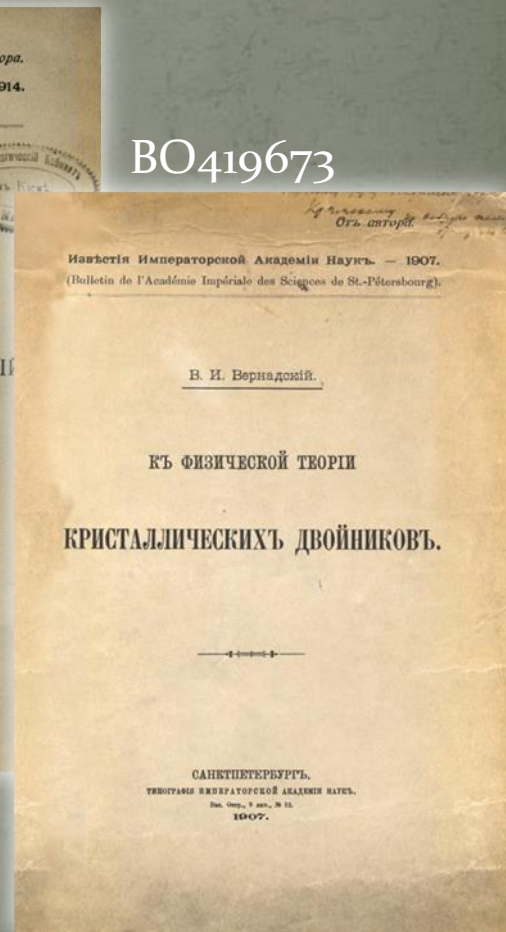
B200664

B21909

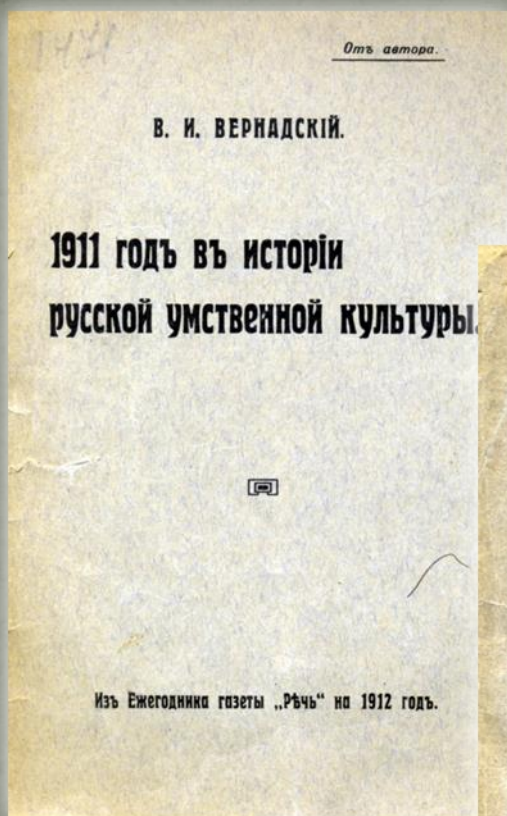

BO419673

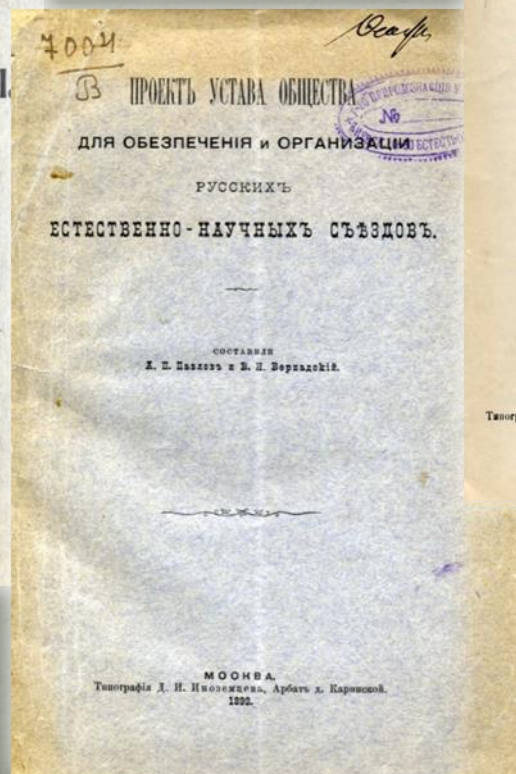

BO419673

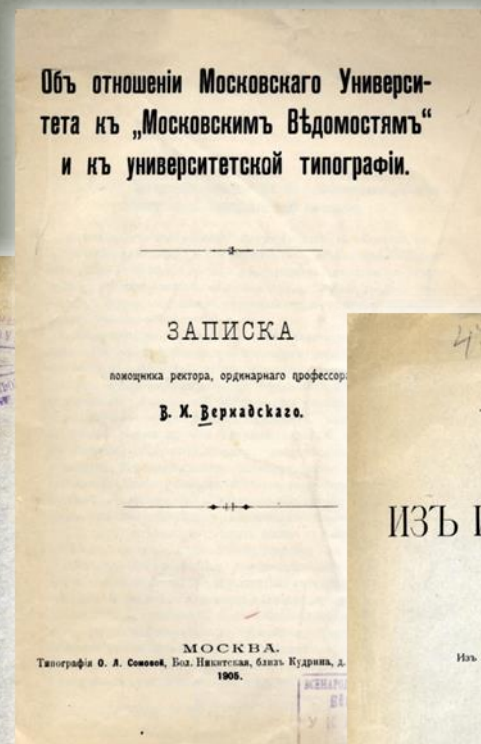
Загальною характерною рисою досліджень В.І.Вернадського є фундаментальність. Тому його праці та ідеї не втратили актуальності і практичного значення і в наші дні.

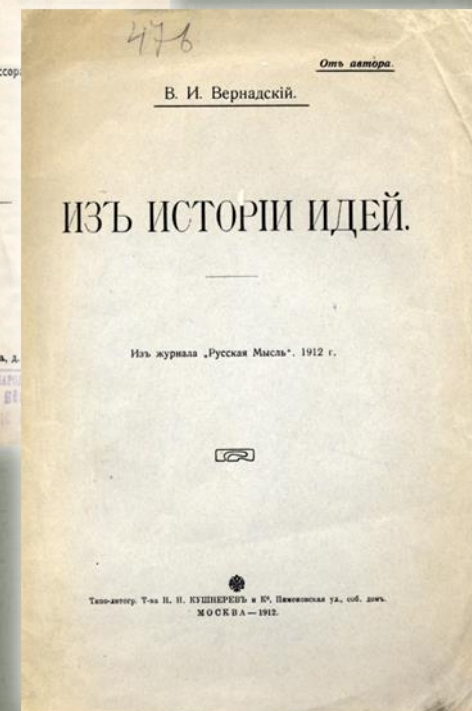
BO153

BO153

B165438

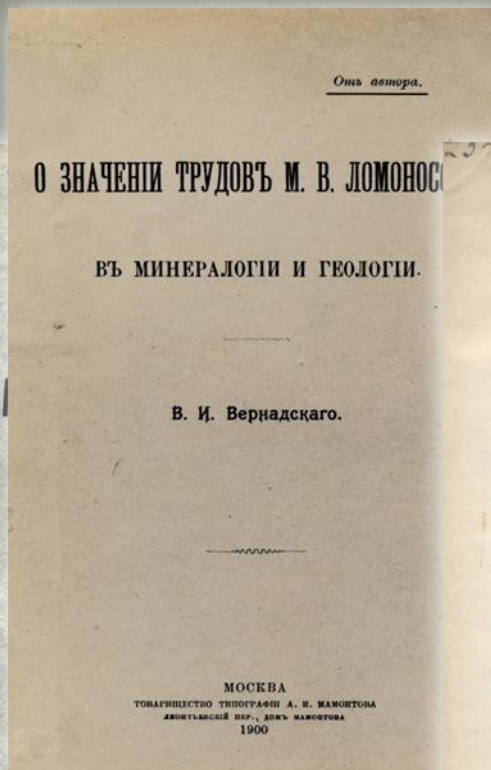
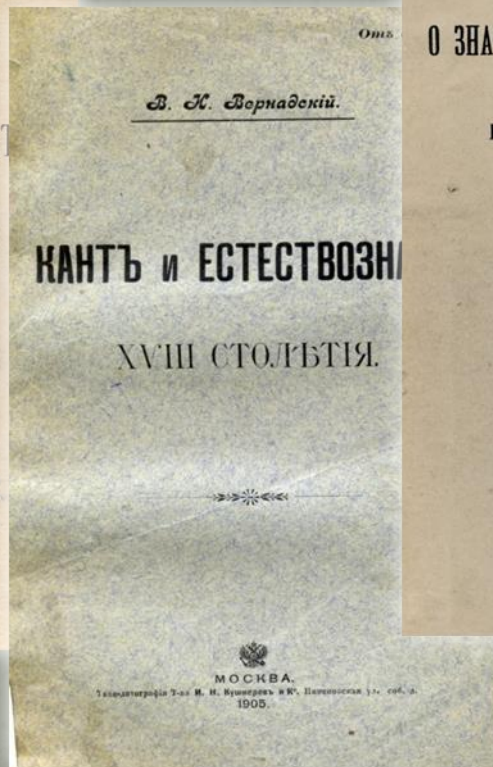

B165438

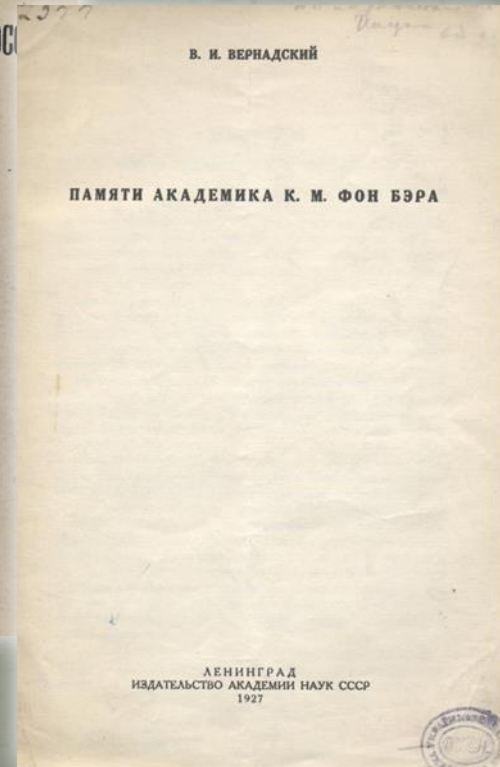
Вернадський також написав велику кількість праць присвячених вченим, які працювали в різних галузях наук.

BC2445

BO19028

B193798

B243650/9

40431

ПОСТОЯННАЯ КОМИССИЯ
ПО ИЗУЧЕНИЮ
ЕСТЕСТВЕННЫХЪ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХЪ СИЛЪ РОССИИ,
СОСТОЯЩАЯ
ПРИ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

О БЛИЖАЙШИХЪ ЗАДАЧАХЪ КОМИССИИ
ПО ИЗУЧЕНИЮ
ПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХЪ СИЛЪ РОССИИ.

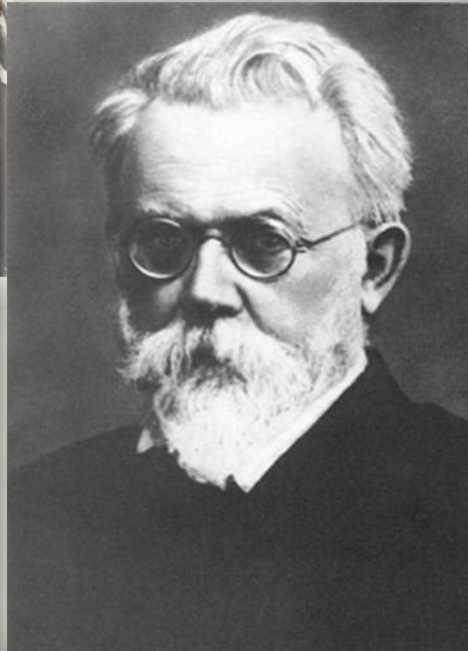
Академика В. И. Вернадскаго.

ПЕТРОГРАДЪ.
Типографія Императорской Академіи Наукъ,
Вас. Остр., 9 линия, д. № 12.
1915.

Вступивши в першу світову війну, Росія особливо гостро відчула брак стратегічно важливих видів сировини. Царська Росія виявилася відсталою в дослідженнях і освоєнні своїх багатих природних ресурсів. Разом з іншими вченими Вернадський 1915 року створює і тривалий час очолює Комісію з вивчення природних продуктивних сил Росії, яка зіграла значну роль у вивченні природних ресурсів країни і розвитку науки і економіки держави.

П. П. Скоропадський

В. І. Вернадський
1918-20 р.

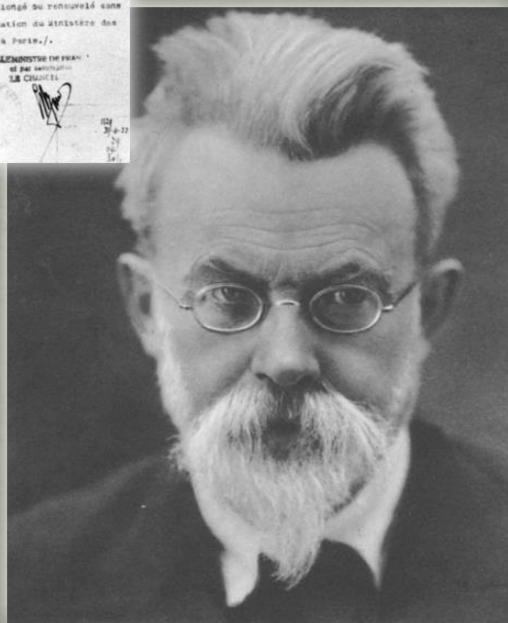
У квітні 1918 року приходить до влади гетьман Скоропадський, проголошується Українська держава. Вернадського запрошують до Києва. Тут він очолює Комісію з організації Академії наук і національної бібліотеки України, а також комісію з питань вищої школи.

З Москви до Києва переїжджає понад 20 відомих вчених.

1921 - повернення в Петроград, призначення на посаду Директора Радієвого інституту.
 1922 - 1926 - відрядження до Франції на запрошення Сорбони для читання лекцій з геохімії.

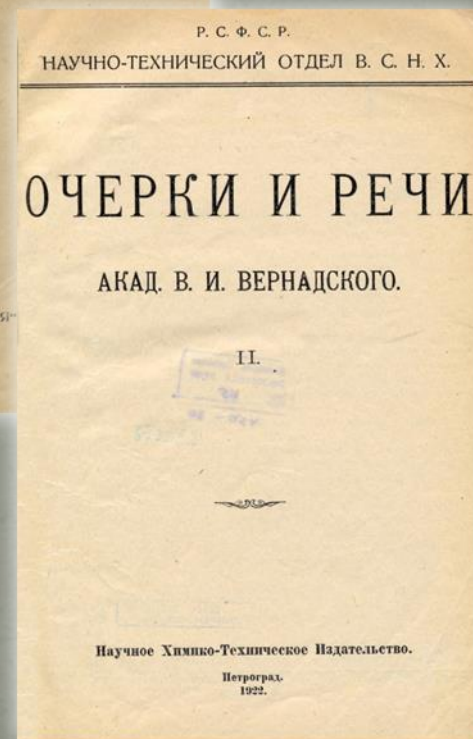
Віїзні документи
Вернадських

В. І. Вернадський .Париж 1923 р.

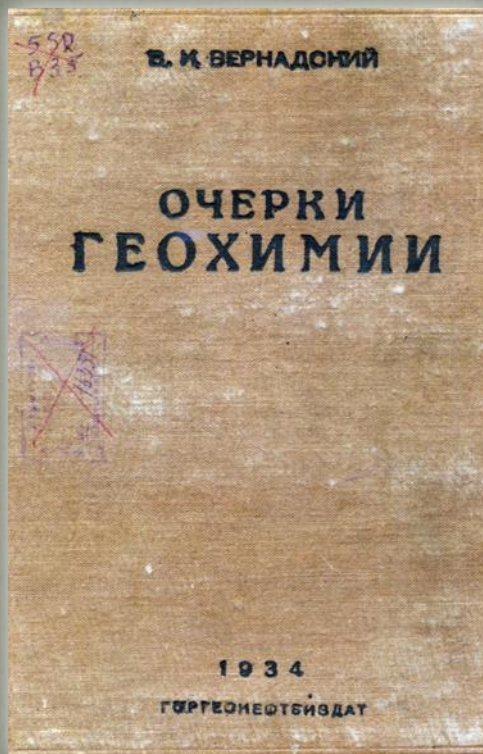

A5318

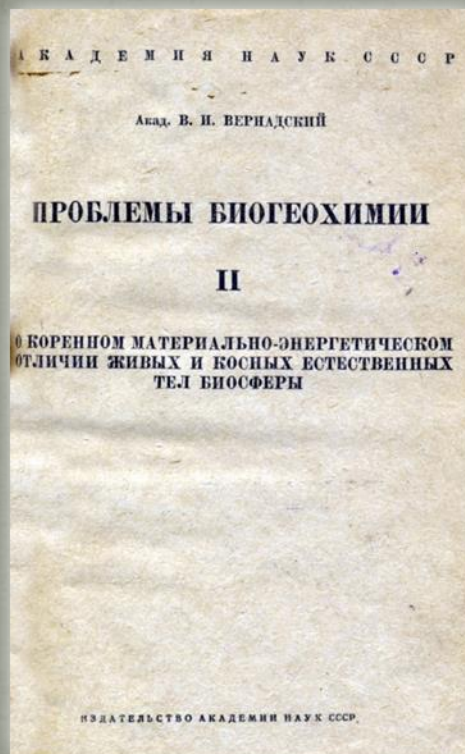

В 21352

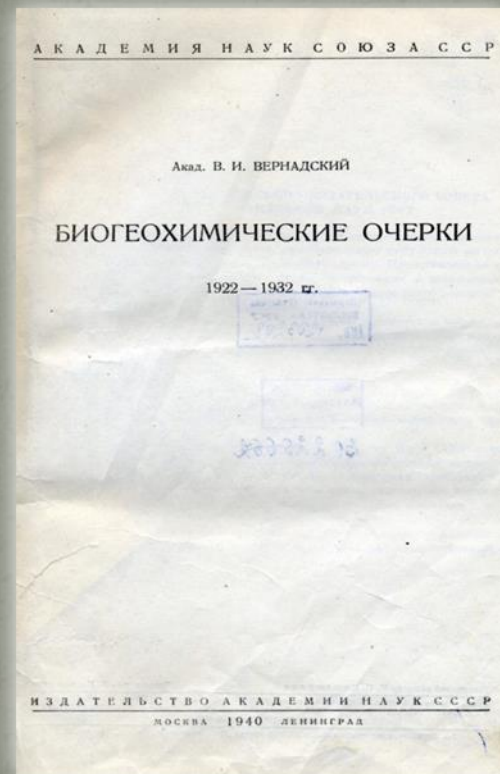
У 1926 році повертається до Ленінграда і публікує свою знамениту монографію "Біосфера". Заснував нову науку - біогеохімії і зробив величезний внесок у геохімію. З 1927 року до самої смерті обіймав посаду директора Біогеохімічної лабораторії при Академії наук СРСР. Був учителем цілої плеяди радянських геохіміків.

В915

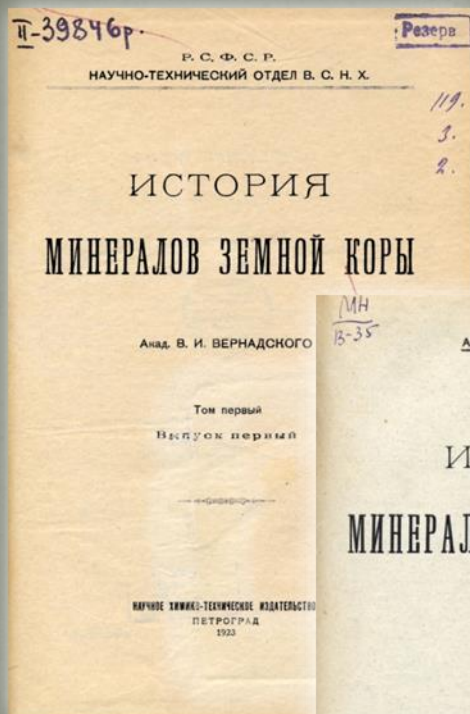

В99285/II

В0321351

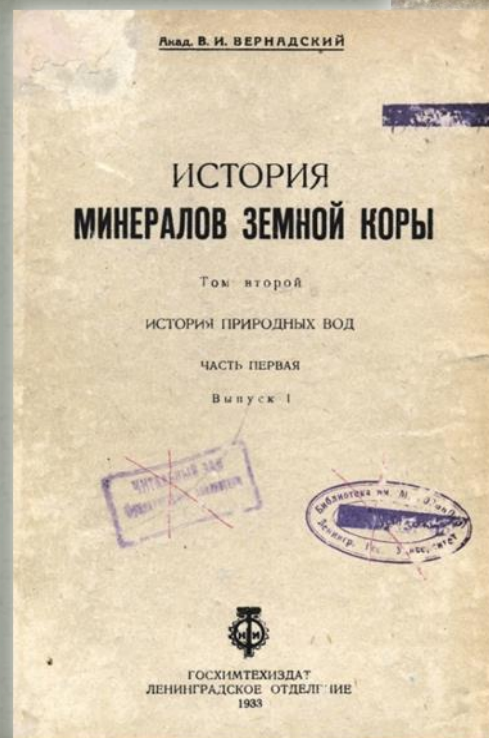
З 1927 р. Вернадський майже щорічно по два-три місяці проводить у відрядженнях в Європі, працюючи в бібліотеках, виступаючи з доповідями і читаючи курси лекцій з мінерології, геохімії, біогеохімії, радіогеології.

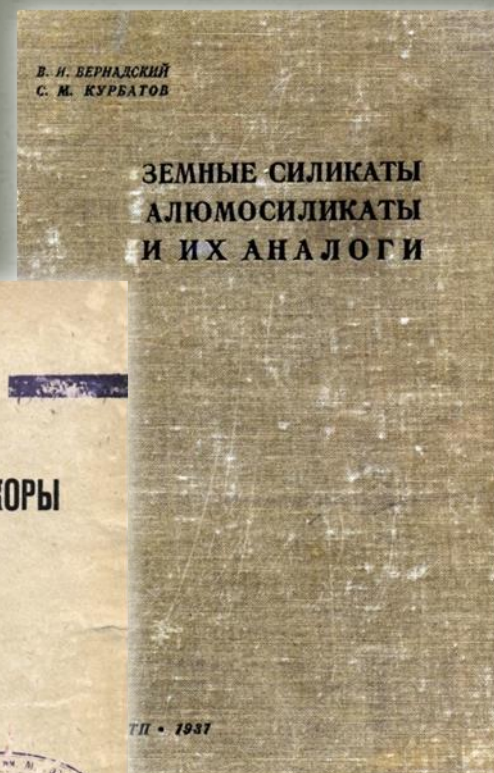
B289/1.1

B32434/1.2

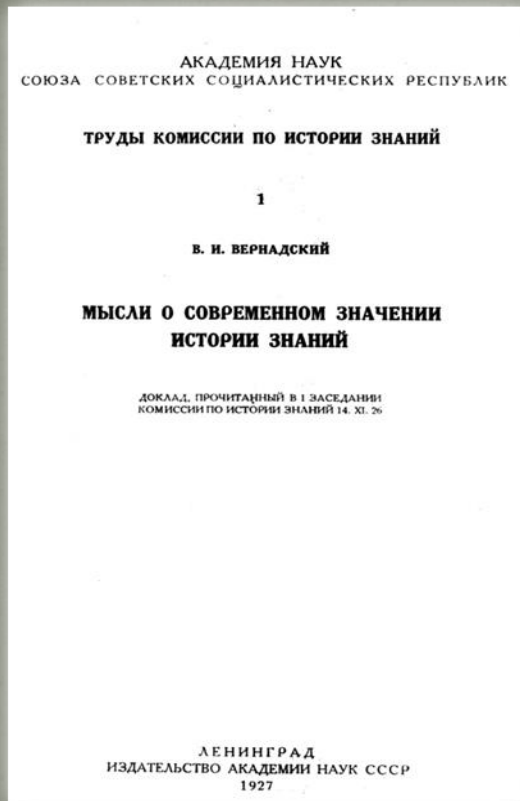

B32434/1.

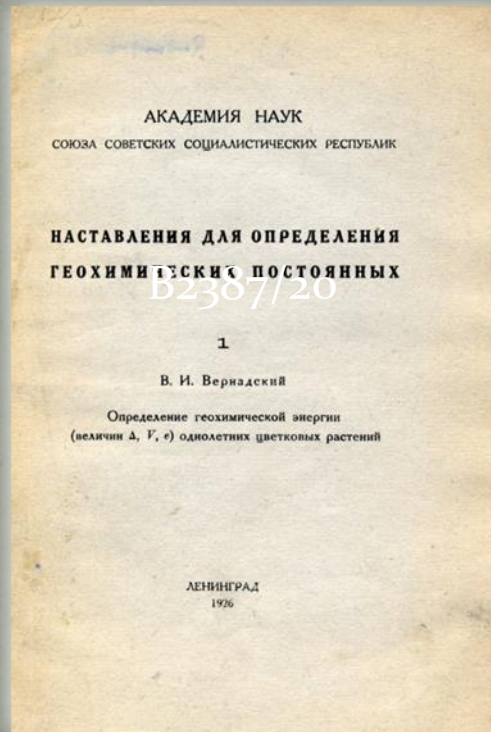

B223462

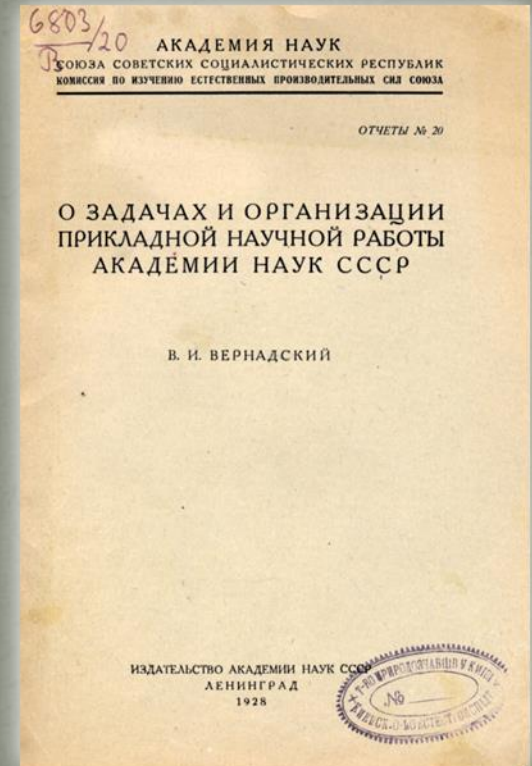
Перу Володимира Вернадського, крім наукових, належать і філософські твори. В. І. Вернадський у першій половині 20 сторіччя створив учення про ноосферу (грец. ноос — розум і сфера — куля)', в основу якого поклав ідею про гармонійне входження людини та її господарської діяльності у біогенний колообіг речовин.

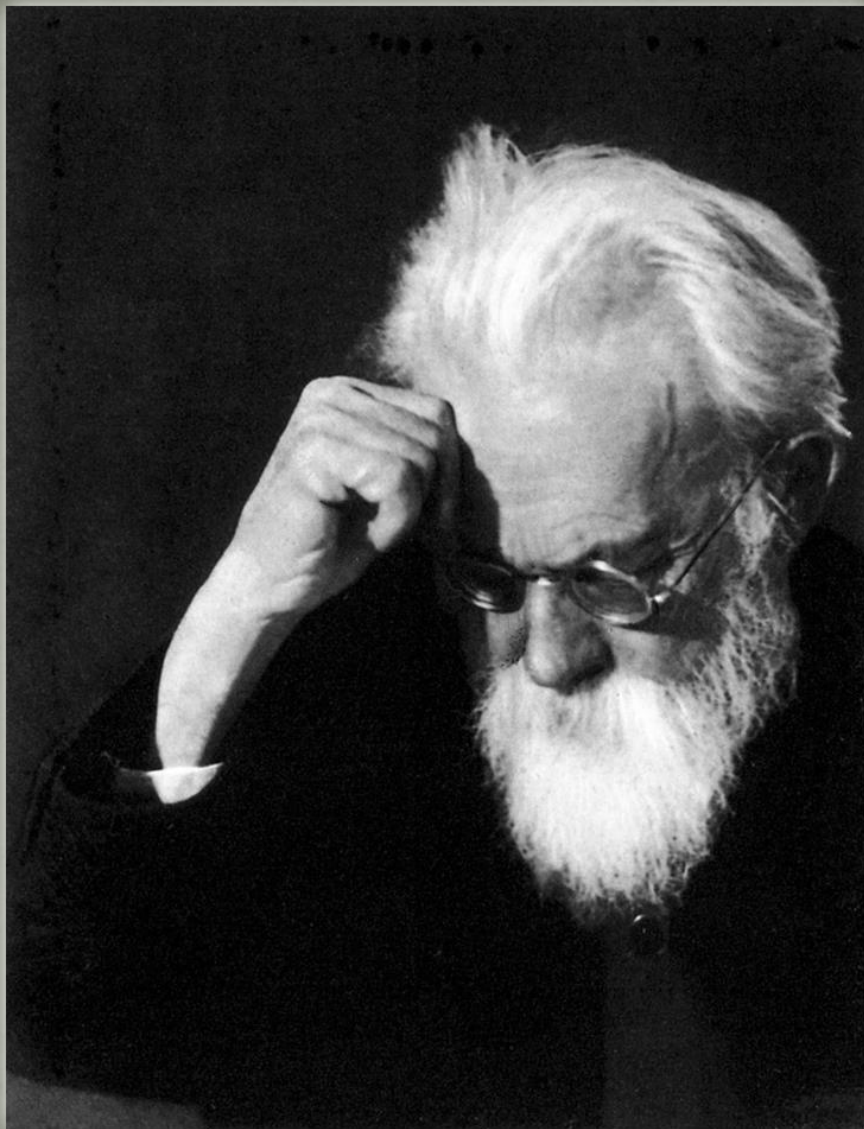
B49232/1

B44149/1

B2387/20

У серпні 1943 р. Вернадський повертається до Москви і починає працювати над проектом інституту під Москвою, починає боротьбу з цензурою наукових журналів, сподіваючись на велику свободу після війни.

У грудні 1944 р. Вернадський застудився і через кілька днів у нього трапився крововилив у мозок.

Помер 6 січня 1945 року.

Ім'я вченого присвоєно багатьом академічним інститутам, бібліотекам, кораблям тощо. Зокрема Національній бібліотеці України. На пошану вченого названо два мінерали «вернадит» і «вернадскит». Академія наук СРСР у 1945 році установила грошову премію та золоту медаль імені В. І. Вернадського. Починаючи з 1973 року НАН України встановлена також премія імені В. І. Вернадського а з 2003 р. — Золота медаль імені В. І. Вернадського Національної академії наук України.

У 1963 році Пошта СРСР випустила поштову марку до 100-річчя з дня народження вченого.

У 1964 році іменем ученого названо гірський хребет у східній частині Антарктиди. Довжина його понад 400 км, висота 1600 м. У 1996 році заснована українська антарктична станція Академік Вернадський.

У 1973 році його іменем названо бульвар у Києві (Академмістечко) де у 1981 році йому споруджено пам'ятник. До 1963 року його ім'я носила також нинішня вулиця Запорожця.

26 березня 2003 року Національним банком України в обіг випущена ювілейна монета номіналом 2 гривні присвячена академіку Вернадському.

На честь науковця названо астероїд 2809 Вернадський.

Джерела :

Электронный Архив В. И. Вернадского

Биография Владимира Вернадского

Вернадський Володимир Іванович

В. И. Вернадский — ученый и организатор науки

Биография В.И.Вернадского

Вернадский, Владимир Иванович

Книжково-ілюстративна виставка, підготовлена Відділом соціокультурної діяльності
НБУВ

Всі права захищені © ВСКД НБУВ м.н.с. Прокошина І.А.